

Dykkerteknikk AS
Østre Strandvei 52
3482 TOFTE
Ole Jørgen Nilsen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Elise Fjellberg, 32266682

Vedtak - tillatelse til mudring av kanal ved gbnr 28/8 Ringerike – innenfor Steinsfjorden biotopvernområde

Statsforvalteren gir ansvarlig entreprenør Dykkerteknikk AS, tillatelse til mudring av båtkanal tilknyttet gbnr 28/8 i Ringerike innenfor Steinsfjorden biotopvernområde. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriften § 7c. Det er stilt vilkår til tillatelsen.

Vi gjør oppmerksom på at saken ligger til behandling etter forurensingsloven. Tillatelsen etter verneforskriften trer ikke i kraft før vedtak om tillatelse etter forurensingsloven foreligger.

Bakgrunn for saken

Lars Torp og Christina Ege tok kontakt med oss i mai 2024 med ønske om å mudre opp en kanal innenfor verneområdet, for å vedlikeholde/opprettholde privat tilgang til sjøen med båt i et område med sivvegetasjon. For å kunne behandle forespørselen som en søknad etterspurte vi mer informasjon 03.05.2024 og 01.07.2024.

Dykkerteknikk AS ved Ole Jørgen Nilsen (ansvarlig entreprenør) søker nå på vegne av tiltakshaver Christina Ege (grunneier) om tillatelse til mudring fra fartøy innenfor Steinsfjorden biotopvernområde, ved gbnr 28/8 i Ringerike kommune. Utfylt skjema for søknad om mudring er datert 01.10.2024 og mottatt 08.10.2024.

Skjema for søknad om mudring gir følgende opplysninger: Det skal benyttes gravemaskin med bakgraver fra lekter. Antatt mengde som skal mudres er oppgitt til 350^{m³} med 30 ^{m³} usikkerhet. Berørt areal er beregnet til 700^{m²} med 30^{m²} usikkerhet. Mudringsdybde i sedimentet er 0,5 m. Vanddyp oppgis å være 0,5 m. før tiltak. Sedimentene består hovedsakelig av sand 90,3 % og silt 9,5 %. Det er foretatt sedimentprøver i tiltaksområdet og analyseprøvene viser at det ikke er forurensning av betydning. Det skal etableres partikkelsperre for å hindre forurensing. Mudrede masser skal leveres til lokalt deponi. Tiltaket er planlagt gjennomført i løpet av to uker med ønske oppstart i november. Lokale forhold er ikke ytterligere beskrevet i søknaden. Det er ikke oppgitt om

mudring er i tråd med kommunens gjeldende plan for området eller om tiltaket er behandlet av andre aktuelle myndigheter.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Steinsfjorden biotopvernområde. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift. Forskriften sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Formålet med verneområdet er bevare et område som har særskilt betydning som økologisk funksjonsområde i form av nærings- og oppholdsområde for knoppsvane, sangsvane, toppand, stokkand, brunnakke, krikand og sothøne, og som hekkelokalitet for makrellterne, hettemåke, fiskemåke, stokkand, toppand, siland, tjeld, knoppsvane, dverglo, gråmåke og sildemåke. Biotopvernområdet består av grunne, næringsrike vannarealer og sumpmarker som er viktige for rastende våtmarksfugl, i tillegg til øyer, holmer og skjær samt sjøområdet rundt disse. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

I verneområdet er vegetasjonen vernet mot skade og ødeleggelse, i henhold til verneforskriften § 3 a. Artene som omfattes av verneformålet er, i henhold til § 3 b, vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Videre er området, i henhold til § 3 c, vernet mot ethvert tiltak som kan påvirke eller forstyrre de vernede artene eller deres livsbetingelser, som f.eks. graving, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, ...

Normalt vedlikehold av anlegg som er i bruk på vernetidspunktet, i henhold til standard på vernetidspunktet og i samsvar med forvaltningsplanen er generelt tillatt, men vedlikehold som innebærer graving i våtmarkene er søknadspliktig, i henhold til § 4 c. (Forvaltningsplan for verneområdet foreligger per nå ikke, men det er laget en plan for kanaler i takrørskogen i Åsa innenfor Steinsfjorden biotopvernområde. Denne planen vil inngå som del av forvaltningsplan for verneområdet).

I henhold til verneforskriften § 7 kan Statsforvalteren gi tillatelse til nærmere bestemte formål, blant annet vedlikehold av anlegg som er i bruk på vernetidspunktet, i henhold til standard på vernetidspunktet og i samsvar med forvaltningsplanen (§ 7c). Dette betyr ikke at dere har krav på tillatelse. Utgangspunktet er at vi skal sikre naturverdiene som gjorde at området ble vernet. Det er opp til oss å vurdere om søknaden gir grunn til å gi tillatelse i hvert enkelt tilfelle.

Som anlegg i denne sammenhengen, regner vi innretninger som ikke forekommer naturlig, brygger, bøyer, bygninger, rør, kabler etc., inkludert kunstige kanaler for tilgang på vann for jordbruksvanning eller for atkomst med båt. Vi presiserer at vegetasjon som vokser inntil og i slike kanaler, i seg selv ikke er å regne som en del av anlegg eller en innretning. For å imøtekomme brukerne av verneområdet har vi ønsket å tillate rydding av vegetasjon i kanaler for å opprettholde slike, uten søknad, på linje med normalt vedlikehold av andre eksisterende anlegg. Fjerning av vegetasjon er ellers normalt ikke tillatt.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette betyr at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal vi vurdere prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold, skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Når vi vurderer virkningene av mudring av båtkanal skal vi også ta hensyn til andre påvirkninger som har effekter på det samme naturmangfoldet, slik at den samlede belastningen ikke blir uakseptabel. Vi har god kunnskap om områdets natur- og verneverdier fra verneprosessen, databaser som naturbase.no og artskart.no, samt forvaltningens opparbeidede kunnskap.

Steinsfjorden er en naturlig næringsrik innsjø, grunn og med lite nedbørfelt og lav vannutskifting. Sjøen er svært mye benyttet av våtmarksfugl gjennom hele den isfrie delen av året. Steinsfjorden er også svært viktig for båtliv og friluftsliv både for fastboende, hyttegjester og andre tilreisende. Det er ofte så omfattende friluftsliv og båtliv i Steinsfjorden at fuglenes hekking blir forstyrret. Derfor er det ferdselsforbud på de viktigste hekkeholmene og i en sone på om lag 50 meter rundt disse i hekketiden 15. april til 31. juli. Men det er også mange arter som hekker, beiter og skjuler seg i takrørskogen, for eksempel truede arter som noen riksefugler, sivhøne og sothøne, og mer vanlige arter som knoppsvane, rørsanger og sivspurv, i tillegg til ulike insekter og amfibier. Området er registrert som viktig funksjonsområde for rørsanger (yngleområde) og låvesvale (overnattingsområde). I Steinsfjorden lever også edelkreps som er en sterkt truet art.

Takrør regnes ofte som en problemart, men i Tyrifjorden våtmarkssystem utgjør området i Åsa et viktig element i sammensetningen av ulike våtmarksbiotoper. Det er derfor ønskelig å opprettholde sivvegetasjonen i dette området. For å sikre at de berørte eiendommene har tilgang på sjøen er det laget en plan for kanalene i takrørskogen (vedlegg 1). Planen vil på sikt inngå som en del av forvaltningsplan for verneområdet (fullstendig forvaltningsplan er ikke ennå utarbeidet), og viser areal som kan skjøttes manuelt for å holde vegetasjonen nede og båtkanaler åpne. Under vises kartutsnitt fra planen og område som vi vurderer at kan mudres innenfor omfanget av kanalen, beskrevet i gult (figur 1.). Gul figur angir område som kan mudres med inntil 0,5 m dybde i sedimentet. Kanalen kan opprettholdes med bredde på 7 m.

For å begrense den samlede belastningen med hensyn til fugle- og dyrelivet kan søknadspliktige tiltak som er forstyrrende derfor bare tillates i mindre sårbare perioder som høst og vinter. Det planlagte mudringsarbeidet har oppgitt varighet på inntil to uker. Vinterstid ligger det vanligvis is på Steinsfjorden. For å unngå edelkrepsens parringstid i oktober, trekkfuglenes vårtrekk og begynnende hekketid er det hensiktsmessig å utføre tiltaket i et vindu fra 1. november til 1. mars.

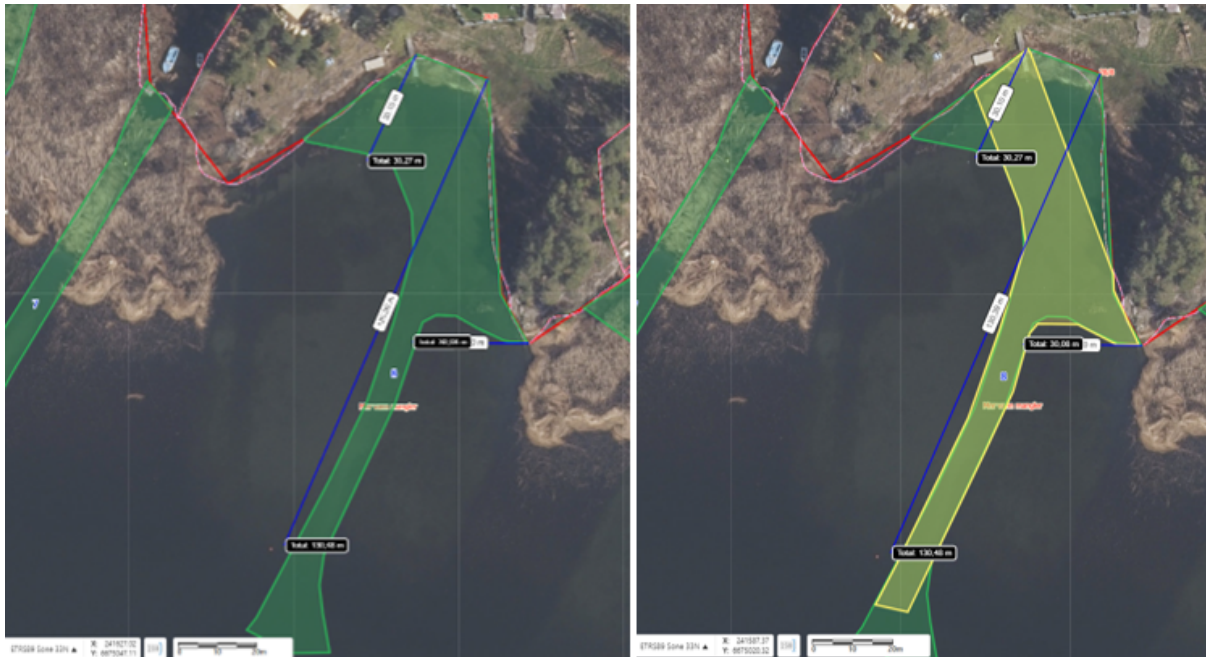
Vi vurderer at det er en mulig risiko for at mudring kan påvirke vannlevende organismer. I tråd med føre-var-prinsippet stiller vi vilkår for å redusere denne risikoen. Vilkårene skal sikre at tiltaket gjennomføres med så lite forstyrrelse for de vernede artene som mulig og at hensynet til vannmiljøet og øvrige naturverdier hensyntas ved gjennomføringen.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk. Ifølge søknaden skal mudringen foretas med gravemaskin fra lekter og det skal etableres partikkelsperre for å hindre forurensing. Mudrede masser må leveres til godkjent mottak og skal ikke deponeres innenfor verneområdet. Tiltakshaver og ansvarlig entreprenør skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket. Gjennomført på denne måten mener vi kravet til miljøforsvarlige teknikker blir ivaretatt.

Tiltaket faller innunder det vi kan gi tillatelse til i henhold til verneforskriften § 7 c, og ikke vil føre til uakseptabel belastning på verneverdiene forutsatt at tiltaket også følger retningslinjer og vilkår som

stilles etter annet regelverk. Vi gjør oppmerksom på at mudring fra lekter krever tillatelse etter forurensingsloven og forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Vi er myndighet for disse (statsforvalteren er myndighet for forskriften når det forekommer edelkreps og anadrom laksefisk, ellers er fylkeskommunen rett myndighet for forskriften) og søknaden ligger til behandling etter dette regelverket med saksnummer 2024/44644. En forutsetning for tillatelse til mudringen etter verneforskriften er at tiltaket også er avklart i forhold forurensingsregelverket og forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, og gjennomføres i tråd med de vilkår som stilles i den sammenheng. Tillatelsen etter verneforskriften må derfor sees i sammenheng med vurderingene etter disse bestemmelsene.

Figur 1. Flyfoto 2023 - vernegrense (rød linje) og eiendomsgrense gbnr. 28/8 fra matrikkel. Grønn figur - areal og kanal som kan holdes åpent i henhold til plan for kanaler i takrørskogen i Åsa. Blå linjer - veiledende mål fra vestre grensemerke innerst ved brygga ca. 30 m ut til siv, fra østre grensemerke innerst i vika ca. 130 m ut til bøye ytterst i kanalen, og fra grensemerke ytterst på østre odde ca. 30 meter mot vest frem til kanal. Gul figur angir område som kan mudres med inntil 0,5 m dybde i sedimentet. Kanalens kan opprettholdes med bredde på 7 m.

Vedtak

Statsforvalteren gir ansvarlig entreprenør Dykkerteknikk AS, tillatelse til mudring av båtkanal tilknyttet gbnr 28/8 i Ringerike innenfor Steinsfjorden biotopvernområde. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriften § 7c. Tillatelsen trer i kraft først når vedtak etter forurensingsloven foreligger.

Dere får tillatelse på følgende vilkår:

- Dere skal gjennomføre tiltaket så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Denne tillatelsen er først gyldig fra dato for vedtak om tillatelse etter forurensingsloven og til 01.03.2027.
- Tiltaket kan gjennomføres i perioden fra 1. november til 1. mars og skal utføres innenfor et vindu på to uker.
- Dere skal varsle oss i forkant om oppstart av arbeidet.
- Det kan mudres en kanal med inntil 7 meters bredde i ytre deler, og i indre deler av vika kan det mudres som vist i figur 1.

- Maksimal mudringsdybde inntil 0,5 m i sedimentet.
- Mudrede masser skal ikke deponeres innenfor verneområdet og må leveres til godkjent mottak eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32.
- Det skal benyttes partikkelsperre som hindrer spredning av partikler og mudrede masser til omkringliggende områder.
- Maskiner og utstyr som benyttes skal være rengjort slik at de ikke bringer med seg fremmede og uønskede organismer til verneområdet.
- Det skal foreligge utstyr og rutiner for håndtering av utilsiktede hendelser og forurensing til verneområdet.
- Vi forutsetter at tiltaket fører til at kanalen er åpen i flere år fremover.
- Dokumentasjon på utført tiltak skal sendes Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus senest innen 14 dager etter tillatelsens varighet.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og skal kunne vises til oppsyn og politi.

For ordens skyld minner vi om at brudd på vilkårene i denne tillatelsen kan medføre straff. Det gjelder også dersom tiltaket gjennomføres på en mer omfattende måte enn beskrevet i søknaden.

Vi har i dette vedtaket bare vurdert søknaden etter verneforskriften og formålet med vernet. Vi forutsetter at dere på forhånd innhenter tillatelser etter annet regelverk om nødvendig. Statsforvalteren vil komme inn igjen i saken i den forbindelse. Det må også avklares med kommunen om forholdet til plan og bygningsloven. Vi minner også om at dere må innhente samtykke fra eventuelle andre berørte grunneiere.

Klagerett

Vedtaket vil bli kunngjort på Miljovedtak.no. Dere kan be om innsyn i saksens dokumenter. Ta kontakt med Statsforvalteren dersom du har spørsmål om saken og hvordan vi har behandlet den.

Det er mulig å klage på dette vedtaket. Fristen for å klage er tre uker etter at dere mottok dette vedtaket. En eventuell klage må forklare hva det klages på. Dere bør også forklare hvorfor dere mener vi skal endre vedtaket.

Klagen senders til Statsforvalteren. Dersom vi ikke endrer vedtaket, sender vi saken til Miljødirektoratet for endelig behandling.

Tillatelser gjelder fra vedtakets dato, men den som klager kan be oss om å vurdere om tiltaket likevel ikke skal kunne gjennomføres før klagen er behandlet. Dere vil i så fall bli orientert om vår beslutning.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Elise Fjellberg
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Plan for kanaler i takrørskogen i Åsa 09072021

Kopi til:

Ringerike kommune
Christina Ege

Postboks 123 Sentrum
Åsaveien 652

3502
3512

HØNEFOSS
HØNEFOSS